

Betuwse Bloem Het tuinbouwprogramma in het Gelderse Rivierengebied

Centraal tussen de Greenports, Mainport Rotterdam, Mainport Schiphol en het Duitse achterland ligt het Gelderse rivierengebied. Het gebied is goed ontsloten via rail, weg en waterwegen. Het is een weinig verstedelijkt, overwegend agrarisch gebied, waar vijf tuinbouwclusters op korte afstand van elkaar liggen: fruitteelt, glastuinbouw (sierteelt en groenteteelt), laanboomteelt en paddenstoelenteelt. De meeste vertegenwoordigen een flink deel van hun Nederlandse sector. De Gelderse tuinbouw heeft alle kenmerken van een Greenport. Gezamenlijk is de tuinbouw sociaal-economisch van groot regionaal, maar ook nationaal belang.

Samenwerking bevorderen

De combinatie van tuinbouwclusters, logistieke assen, wetenschap en innovatie in één gebied, heeft de provincie Gelderland, regionale overheden en het tuinbouwbedrijfsleven geïnspireerd tot het opzetten van

het integrale tuinbouwontwikkelingsprogramma/netwerkorganisatie Betuwse Bloem. Het belangrijkste doel is het vestigings- en ondernemersklimaat te verbeteren door onder andere de samenwerking te bevorderen binnen en tussen de vijf tuinbouwsectoren in het Gelderse rivierengebied en op een aantal belangrijke thema's voor de sector regie te voeren (logistiek, onderwijs en scholing, innovatie, positionering en gebiedsbranding).

De provincie ondersteunt daarvoor pactvorming, in het kader waarvan overheden, brancheorganisaties en bedrijfsleven samen inhoud en uitvoering geven aan de visie op het betreffende tuinbouwcluster. Bij elkaar zijn bijna 40 organisaties actief betrokken bij de ontwikkelingen in de Betuwse Bloem.

Positie versterken

In de omgeving Opheusden ligt 1.400 hectare laanboomteelt, 5.200 hectare fruit (vooral in

Meer informatie

Kees Pieters,
Gebiedsontwikkelaar Bureau
Rivierengebied
T (026) 359 80 27/06-12989206
c.pieters@prv.gelderland.nl
www.betuwsebloem.nl

de Betuwe en Land van Maas en Waal), 550 hectare bloemen en planten onder glas (in de Bommelerwaard en de regio Arnhem-Nijmegen) en in de gemeente Maasdriel 20 hectare champignonteelt. De tuinbouwclusters genereren in totaal een netto toegevoegde waarde van € 800 miljoen. Elke cluster heeft een eigen cultuur en ontstaansgeschiedenis. De tuinbouw, in combinatie met aanverwante handel, logistiek en dienstverlening zorgt lokaal voor veel werkgelegenheid. De tuinbouwclusters bieden totaal 13.800 arbeidsplaatsen (ongeveer 8 % werkgelegenheid). Ruim 30.000 mensen zijn werkzaam in aan de tuinbouw gerelateerde sectoren. Door meer samenwerking en het verbeteren van het vestigings- en ondernemingsklimaat wil de provincie met de Betuwse Bloem de gezamenlijke economische positie van de tuinbouw verder versterken. De ambitie is om de tuinbouw in het rivierengebied op de (inter)nationale kaart zetten.

Pacten

Binnen de tuinbouwclusters vormen de overheden, de brancheorganisaties en het bedrijfsleven pacten met alle relevante partijen in hun regio en voeren een eigen verbeterprogramma uit. De verschillende pacten worden getrokken door de gemeente Buren en Geldermalsen (fruitpact), de gemeente Neder-Betuwe (laanboomcompact), de gemeente Maasdriel (paddenstoelenpact) en netwerkorganisatie Greenport Arnhem Nijmegen (glastuinbouw). Het glaspact Bommelerwaard is in oprichting. Het kernteam van de Betuwse Bloem stimuleert de samenwerking in de clusters en coördineert en initieert een aantal overkoepelende, strategische projec-

ten op het gebied van onder andere innovatie, scholing, duurzaamheid en gebiedsprofilering.

Ondernemersplatform

Een overkoepelend ondernemersplatform fungeert als klankbord voor de tuinbouwontwikkelingen in het hele gebied. Dit platform vervult tevens een belangrijke ambassadeursrol. Het platform bestaat uit de directies van 11 toonaangevende bedrijven uit alle clusters. Binnen dit platform worden strategische

Harry Keereweer, bestuurlijk boegbeeld voor de Betuwse Bloem en de voorzitter van het Ondernemersplatform Ferry Hollinger.

thema's besproken zoals gebiedsbranding, logistieke positionering in landelijk verband en het doorgeven van nieuwe kennis naar individuele bedrijven. Het ondernemersplatform is de drijvende kracht achter de Betuwse Bloem. Twee maal per jaar vindt breed regionaal bestuurlijk overleg plaats tussen ondernemersplatform en betrokken overheden en organisaties in de regio (waaronder gemeenten, Wageningen Universiteit en

Researchcentrum, LTO, Kamer van Koophandel en het Stimuleringsprogramma Economie Rivierenland).

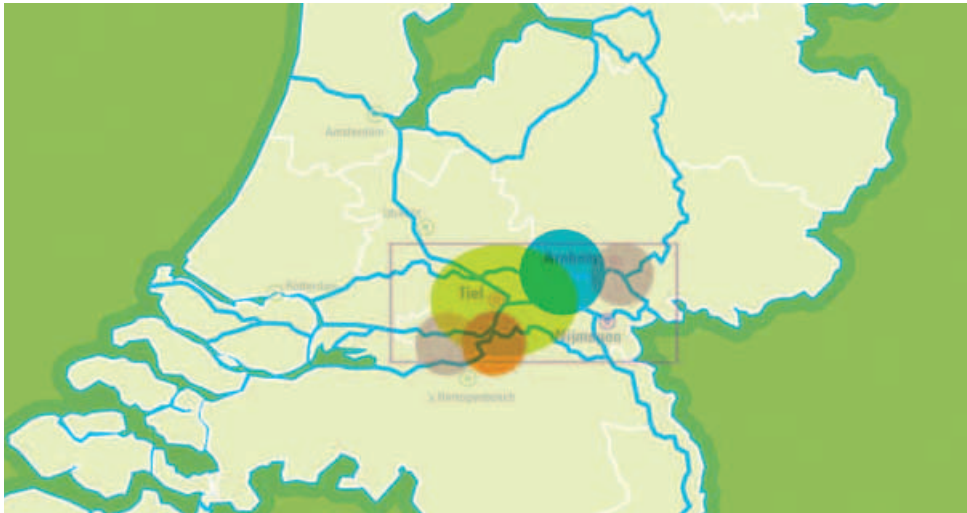
Gunstige randvoorwaarden

Het uiteindelijke streven is om het geheel van de vijf tuinbouwclusters in het rivierengebied (de Betuwse Bloem) uit te laten groeien tot een erkend en succesvol, (inter)nationaal knooppunt van tuinbouwgerelateerde activiteiten en efficiënte agrologistiek. De ligging tussen de economische centra van Randstad en Ruhrgebied, een goede ontsluiting via snelwegen (A12, A15, A2, A50, A73), spoorlijnen (HSL, Betuweroute) en rivieren (Rijn, Waal) en de aanwezigheid van kenniscentra zoals Wageningen Universiteit en Researchcentrum, Radboud Universiteit en Food Valley en Health Valley vormen hierbij belangrijke randvoorwaarden.

Landelijke erkenning

De provincie Gelderland heeft de Betuwse Bloem als belangrijk aandachtsveld opgenomen in haar meerjarenprogrammering en maakt de uitvoering ervan mede mogelijk. Op landelijk niveau vindt de opbouw van een duurzaam logistiek systeem voor de vijf clusters in het rivierengebied erkenning bij het Platform Agrologistiek. Daarnaast is de Betuwse Bloem partner binnen Greenport Nederland. Gedeputeerde Harry Keereweer is namens de provincies Gelderland en Overijssel lid van de stuurgroep Greenport Nederland.

<i>Tuinbouwclusters Betuwe Bloem</i>	<i>Aantal bedrijven in cluster</i>	<i>Teelt oppervlakte</i>	<i>Direct gerelateerde arbeidsplaatsen</i>	<i>Toegevoegde netto waarde cluster op jaarbasis</i>	<i>% van Nederland</i>
<i>Fruitteelt</i>	800	5.200 ha	6.600 mensjaren	€ 500 miljoen	28%
<i>Glastuinbouw Bommelerwaard</i>	325	300 ha	3.000 mensjaren	€ 120 miljoen	3%
<i>Glastuinbouw Lingewaard-Overbetuwe</i>	240	255 ha	2.200 mensjaren	€ 90 miljoen	3%
<i>Laanboomteelt</i>	150	1.300 ha	900 mensjaren	€ 35 miljoen	30%
<i>Paddenstoelenteelt</i>	75	15 ha	1.200 mensjaren	€ 50 miljoen	16%
Totaal	1.590	7.070 ha	13.900 mensjaren	€ 795 miljoen	

Greenport Nederland

Greenport(s) Nederlands is een publiek-private netwerkorganisatie van alle bij de tuinbouw betrokken partijen in Nederland. De strategie van Greenport Nederland is gebaseerd op het opereren vanuit gezamenlijke belangen: vanuit het bedrijfsleven, belangenorganisatie en vanuit de lokale, provinciale en landelijke overheid. Door een netwerkstructuur worden de ontwikkelingen van vijf kernen (Greenports) en de overige productielocaties in de glastuinbouw, boom- en bollenteelt (satellietgebieden) met elkaar verbonden. Greenport(s) Nederland heeft samenhang en commitment in een gezamenlijke agenda gebracht .

Eind 2008 is de Visie 2040 opgesteld. De Visie 2040 geeft een heldere beschrijving van de ontwikkelingen, trendbreuken, analyses en doelstellingen vanuit een mondiale scope voor de Nederlandse tuinbouw. Vanuit deze agenda volgt Greenport(s) Ne-

derland de ontwikkeling van de Nederlandse tuinbouw en zorgt zij voor bestuurlijke uitvoeringsafspraken en voor blijvend commitment bij overheden, bedrijfsleven en overige organisaties. Er functioneert een Stuurgroep, die een aantal keer per jaar samenkomt en een faciliterende managementgroep.